

Govern Obert | **Participació**

Procés participatiu de la nova llei de participació
ciudadana de Catalunya

Participació al món local: Sessió presencial a Girona

Índex

1. Presentació	3
2. Metodologia	4
3. Síntesis de resultats	5
3.1 Valors de la Llei.....	5
3.2 Aportacions	6
3.2.1 Metodologia i modalitats participatives	¡Error! Marcador no definido.
3.2.2 Compromís institucional	6
3.2.2 Recursos.....	6
3.2.4 Drets de ciutadania i inclusió	8
4. Participants	10

1. Presentació

La Generalitat de Catalunya està impulsant una llei de participació ciutadana per consolidar el model de participació com un dels pilars del govern obert i assentar unes bases sòlides que facilitin la innovació en aquest camp.

Per aquest motiu ha impulsat un procés participatiu per comptar amb tota la ciutadania a l'hora d'identificar els elements clau que la nova llei ha de preveure, amb l'objectiu final de consolidar un model de participació ciutadana de qualitat.

Els objectius d'aquest procés de participació són diversos:

- **Identificar continguts clau** de l'avantprojecte de llei (principis, garanties, drets digitals, iniciativa ciutadana, etc.) com a elements necessaris per a un model de participació ciutadana de qualitat.
- **Identificar elements innovadors** per a la regulació que permetin arribar a més ciutadania i en millors condicions.

En aquest marc, el passat dia 27 d'octubre va tenir lloc en format presencial a la Sala Carles Rahola de l'Espai Santa Caterina una sessió participativa per debatre entorn **la participació local**.

Aquest informe recull els resultats d'aquesta sessió.

2. Metodologia

La sessió es va estructurar de la següent manera:

- Benvinguda i contextualització a càrrec de Laura Suñé, subdirectora de la Subdirecció General de Participació Ciutadana
- Presentació de les persones participants i de la metodologia de la sessió a càrrec d'INDIC
- Primera reflexió: Els valors que han d'inspirar la llei
- Segona reflexió: Aportacions a la futura llei
- Conclusions i valoració de la sessió

Una vegada presentada i contextualitzada la sessió es van organitzar dos moments de reflexió. Un primer moment per identificar els valors que han d'inspirar la futura llei i que, per tant, cal tenir presents a l'hora de formular propostes. Un segon moment per debatre i recollir aportacions a tenir en compte des de la perspectiva dels fonaments teòrics i la metodologia. Tot i que les persones participants podien fer aportacions a qualsevol aspecte de la futura llei, es va posar el focus en alguns elements centrals:

- El compromís institucional
- Els recursos necessaris per promoure una participació de qualitat
- Els drets de ciutadania i la inclusió
- Metodologia i modalitats participatives

A continuació es recullen els resultats d'aquest treball.

3. Síntesis de resultats

3.1 Valors de la Llei

Les persones participants van poder triar un màxim de 5 valors d'entre un panell que contenia més d'una trentena de valors.

Els resultats d'aquesta tria va ser el següent:

Valors	Ponderació	Valors	Ponderació
Simplicitat	8	Creativitat	4
Cooperació	4	Flexibilitat	4
Equitat	4	Inclusió	4
Transparència	4	Eficiència	4
Responsabilitat	4		

3.2 Aportacions

3.2.1 Compromís institucional

S4.1 Aprofitar la redacció de la Llei de participació per derogar i substituir les referències normatives a la participació que apareixen en altres lleis

Caldria evitar que la nova llei representi una nova capa normativa afegida a d'altres que ja existeixen. Per això seria necessari que la nova llei de participació pogués derogar les referències a la participació que apareixen en altres lleis (per exemple la llei d'urbanisme) i fixés d'una manera clara com s'ha de treballar la participació en els diferents àmbits.

S4.2. Fer un mapa o relació de quins són els àmbits o polítiques que actualment regulen o fan referència a processos de participació.

L'elaboració de la llei ha de ser una oportunitat per poder posar ordre i saber quins són els àmbits o polítiques sectorials que actualment tenen regulada d'una o altra manera la participació.

S4.3 Que la Llei estableixi obligacions i directrius a les administracions supralocals

La llei hauria, en la mesura del possible, definir directrius i obligacions de suport a les administracions supralocals per tal que prestin suport en l'àmbit de la participació als ens locals. Els municipis que no tenen recursos no poden assumir noves obligacions i actualment el suport que presten les administracions supralocals és molt desigual i respon a criteris molt diversos però no pas a un compromís i a una estratègia compartida per promoure la participació.

S4.4 Aprofitar les consultes públiques prèvies per fer processos de deliberació de qualitat

La llei actualment obliga a fer consultes públiques prèvies en determinats àmbits. Aquestes consultes públiques prèvies en la realitat acaben sent 4 preguntes bàsiques que es penguen en un web per tal de complir l'expedient i sovint això és el que reclamen els secretaris municipals perquè és el que fixa la llei. En aquest sentit es podrien aprofitar les consultes públiques prèvies per fer processos de deliberació de qualitat, encabir les quatre preguntes que el secretari municipal demana, i evitar fer processos en paral·lel. Es a dir, si es fa una consulta pública amb un procés de deliberació de qualitat ja no seria necessari fer un procés de participació posteriorment. La futura llei de participació podria preveure com fer-ho possible.

S4.5 Aprovar els processos de participació en els plens municipals o per decrets d'alcaldia

Cal visualitzar i garantir un cert compromís polític amb els processos de participació que s'endeguen. Una manera pot ser fixar l'obligatorietat de que els processos que s'impulsin s'aprovin per Ple o per decret així com intentar cercar el màxim de consens possible per evitar que els processos de participació s'aturin quan hi ha canvis de govern. En aquest sentit és recomanable no fer processos que no es puguin acabar en una legislatura o forçar la obligatorietat de donar explicacions a la ciutadania en el cas que un nou equip de govern decideixi aturar un procés de participació que estava en marxa.

S4.6. Definir que en alguns àmbits sigui preceptiu un debat amb el territori

Determinades polítiques com per exemple totes les que tinguin a veure amb la natura o el territori haurien d'incloure un procés de debat amb els agents del territori.

S4.7. Preveure la possibilitat d'establir bioregions intermunicipals per determinats processos

Hi ha determinats debats, especialment en l'àmbit rural, que afecten a més d'un municipi. Per això, seria necessari que la llei de participació preveïés la possibilitat d'establir bioregions amb estructures de governança del procés de participació que superessin els límits administratius actuals i donessin una millor resposta a aquestes realitats.

S4.8. Atendre les especificitats dels micropobles i municipis petits en la futura llei.

La futura llei no pot regular de la mateixa manera a un municipi de 20.000 habitants i a un de 200. Cal que la llei sigui molt flexible i adaptar les exigències que pugui preveure a les capacitats reals que tenen els ens locals. En aquest sentit es planteja un debat obert amb diferents alternatives. D'una banda la possibilitat d'excloure de les obligacions de la llei als municipis de menys de 2000 habitants. Aquesta possibilitat alleugeriria als seus ajuntaments de noves obligacions que no poden complir però per contra podria excloure als seus habitants del dret a participar en processos que difícilment es farien. D'una altra banda la possibilitat de traslladar aquestes obligacions a les entitats supralocals de manera que la manca de recursos no sigui un motiu per no impulsar processos en tots els territoris.

3.2.2 Recursos

S4.9. Promoure recursos que siguin estructurals

La llei hauria d'anar acompanyada de la necessitat d'aportar recursos humans i econòmics. Aquests recursos no haurien de ser en forma de subvenció, atès que molts municipis petits no tenen capacitat per gestionar-les, sinó en forma de recursos estructurals. Per exemple podria establir l'obligatorietat de disposar d'una figura tècnica de participació a partir d'un determinat nombre d'habitants ja sigui municipals o comarcals.

3.2.4 Drets de ciutadania i inclusió

S4.10 Evitar la terminologia tècnica en la llei

Utilitzar un llenguatge planer i entenedor en la redacció de la llei. Sovint hi ha conceptes en l'àmbit de la participació que són poc comprensibles per la majoria de la ciutadania i que tan sols entenen els tècnics (grup motor, mapa d'agents, etc)

S4.11 Contemplar la participació digital però sempre garantint els canals analògics i presencials

La participació digital pot representar una bona oportunitat per facilitar la participació però cal tenir en compte la bretxa digital i per tant garantir sempre que es combini amb canals presencials i analògics.

S4.12. Garantir una bona comunicació i difusió

La difusió i comunicació dels processos participatius són elements clau a l'hora de promoure una participació inclusiva.

S4.13. Facilitar l'obtenció de dades dels participants per poder veure a qui estem arribant i a qui no.

La llei de protecció de dades genera obstacles a l'hora de conèixer els perfils de les persones que participen als processos i per tant no ens permet tenir informació sobre a qui estem arribant i a qui no. Aquest coneixement és clau per poder dissenyar mesures per la qual cosa seria convenient que la llei de participació definís quines dades és poden obtenir i de quina manera, i ajudés a superar aquests obstacles.

S4.14. Definir uns indicadors en clau de qualitat i inclusivitat

Sovint el paràmetre que s'utilitza per valorar els processos de participació és el nombre de persones que participen i aquest indicador quantitatiu sovint no és favorable atès que aquest nombre la majoria de vegades és una minoria de persones. Per aquest motiu seria interessant que la llei definís uns indicadors en forma de checklist que permetés de manera senzilla valorar si el procés té els criteris de qualitat i inclusivitat necessari (per exemple parlar de si les diferents visions estaven representades més que parlar de nombre de participants, etc)

S4.15. Impulsar un observatori català de la participació

La llei podria preveure o impulsar la creació d'un observatori català de la participació que pogués aportar informació i dades entorn les pràctiques que es donen al territori i posar en evidència les diferències territorials que actualment existeixen.

S4.16. Establir un mecanisme de garanties on recórrer quan es vulneren els drets

La llei hauria d'aprofitar figures existents com els jutges de pau o els síndics de greuges per tal que tinguin un paper clar a l'hora de garantir els drets de participació i que aquests tinguin uns mínims de qualitat. És important que aquests garants siguin externs a l'administració i fins i tot en alguns casos podria ser bo que formessin part dels grups motors.

4. Participants

Entitats i organitzacions

- Ajuntament de Palafrugell
- Ajuntament de Cassà de la Selva
- Ajuntament
- Resilience Earth
- Associació de micropobles
- Diputació de Girona
- Consorci de la Garrotxa

Equip tècnic

- Subdirecció General de Participació
- INDIC